

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM
VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI**

Ro‘yxatga olindi:

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
prof. A. Soliev

№ 180
2019 y. “ ”

“ ” 2019 y.

**IQTISODIYOT VA BIZNES FAKULTETI
“Kadrlar menejmenti va biznes” kafedrası**

“MAKROIQTISODIY TAHLIL”

FANINING ISHCHI-O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar soha
200000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq

Ta‘lim sohasi: 110000 – Pedagogika
230000 – Iqtisod

Ta‘lim yo‘nalishi: 5230100 – Iqtisodiyot (II mutaxassislik)

Umumiy o‘quv soati – 241 soat

Shu jumladan:

Ma‘ruza – 18 soat

Amaliy mashg‘ulotlar – 18 soat

Mustaqil ta‘lim soati – 205 soat

Samarqand - 2019

Fanning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi 201__ yil "___" ___dagi ___-sonli buyrug'i bilan (buyruqning ___-ilovasi) tasdiqlangan "Makroiqtisodiy tahlil" fani dasturi asosida tayyorlangan.

Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kengashining 201__ yil "___" ___dagi "___"-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi:

S.Q.Qurbonov – SamDU, "Kadrlar menejmenti va biznes" kafedrası assistenti.

Taqrizchilar:

Raxmonov T. – SamDU "Kadrlar menejmenti" kafedrası dotsenti.

Zaynalov J. – Samarqand Iqtisodiyot va servis instituti "Moliya va soliqlar" kafedrası professori (*turdosh OTM*).

"Kadrlar menejmenti va biznes"
kafedrası mudiri:

D.Q.Usmanova

Iqtisodiyot va biznes
fakulteti o'dekani:

B.Sh.Safarov

Iqtisodiyot va biznes fakulteti
o'quv uslubiy kengash raisi:

B.U.Bozorov

SamDU o'quv uslubiy
boshqarma boshlig'i:

B.Aliqulov

1. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

“Makroiqtisodiy tahlil” fani talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

– iqtisodiy bilim asoslari, bozor iqtisodiyoti sub'ektlari, iqtisodiy kategoriyalar to'g'risida **tasavvurga ega bo'lishi**;

– iqtisodiyot nazariyasi asoslarini, iqtisodiy qonunlar, tushunchalar, kategoriyalarni, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi**;

– talaba iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy muammolar bo'yicha echimlar qabul qilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak**.

2. Ma'ruza mashg'ulotlari

1- jadval

No	Ma'ruzalar mavzulari	Dars soatlari hajmi
8-semestr		
1	Makroiqtisodiy tahlilning predmeti, usullar va asosiy vazifalari	2
2	Makroiqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan guruhlash va tasniflashlar, ko'rsatkichlar tizimi	2
3	Aholi tarkibi tahlili	2
4	Mehnat unumdorligi tahlili. Mehnat haqi va ishchi kuchiga sarflangan xarajatlar	2
5	Milliy boylik tahlili	2
6	Milliy hisoblar tizimida makroiqtisodiy faoliyat natijalarini ifodalovchi ko'rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimi – makroiqtisodiy tahlilning asosi.	2
7	Ishlab chiqarish va muomala xarajatlari tahlili, korxonalar moliyaviy faoliyat natijalari ko'rsatkichlari. Moliyaviy tahlil	2
8	Tashqi iqtisodiy aloqalar tahlili va to'lov balansi. Aholi turmush darajasi statistikasi.	2

Jami

18 soat

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akademik guruhlar uchun o'tiladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

№	Amali mashg'ulotlarning mavzulari	Dars soatlari hajmi
8-semestr		
1	Makroiqtisodiy tahlilning predmeti, usullar va asosiy vazifalari	2
2	Makroiqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan guruhlash va tasniflashlar, ko'rsatkichlar tizimi	2
3	Aholi tarkibi tahlili	2
4	Mehnat unumdorligi tahlili. Mehnat haqi va ishchi kuchiga sarflangan xarajatlar	2
5	Milliy boylik tahlili	2
6	Milliy hisoblar tizimida makroiqtisodiy faoliyat natijalarini ifodalovchi ko'rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimi – makroiqtisodiy tahlilning asosi.	2
7	Ishlab chiqarish va muomala xarajatlari tahlili, korxonalar moliyaviy faoliyat natijalari ko'rsatkichlari. Moliyaviy tahlil	2
8	Tashqi iqtisodiy aloqalar tahlili va to'lov balansi. Aholi turmush darajasi statistikasi.	2

Jami 16 soat

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Kurgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

4. Mustaqil ta'lim

3- jadval

№	Ma'ruzalar mavzulari	Dars soatlari hajmi
6-semestr		
1	Makroiqtisodiy tahlilning predmeti, usullar va asosiy vazifalari	20
2	Makroiqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan guruhlash va tasniflashlar, ko'rsatkichlar tizimi	20
3	Aholi tarkibi tahlili	20
4	Mehnat unumdorligi tahlili. Mehnat haqi va ishchi kuchiga sarflangan xarajatlar	20
5	Milliy boylik tahlili	20

6	Milliy hisoblar tizimida makroiqtisodiy faoliyat natijalarini ifodalovchi ko'rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimi – makroiqtisodiy tahlilning asosi.	25
7	Ishlab chiqarish va muomala xarajatlari tahlili, korxonalar moliyaviy faoliyat natijalari ko'rsatkichlari	20
8	Moliyaviy tahlil	20
9	Tashqi iqtisodiy aloqalar tahlili va to'lov balansi	20
10	Aholi turmush darajasi statistikasi.	20

Jami   205 soat

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlanadi va uni taqdimoti tashkil qilinadi.

Fan bo'yicha kurs ishi. Fan bo'yicha kurs ishi mavjud emas.

5. Fan bo'yicha talabalar bilimni baholash va nazorat qilish me'zonlari

4- jadval

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentatsiyalar.
Baholash mezonlari	<p>86-100 ball «a'lo»</p> <ul style="list-style-type: none"> – fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; – fanga oid ko'rsatkichlarni iqtisodiy tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – mehnat munosabatlariga oid tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolisona baho berish; – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>71-85 ball «yaxshi»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>55-70 ball «qoniqarli»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish;

	<ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. <p>0-54 ball «qoniqarsiz»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; – iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil etish bo'yicha tasavvurga ega emaslik; – o'rganilayotgan jarayonlarga iqtisodiy usullarni qo'llay olmaslik. 		
	Reyting baholash turlari	Maks.ball	O'tkazish vaqti
	Joriy nazorat:	35	
	ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi uchun	6	Semestr davomida
	Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi	9	
	Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajarganligi uchun	20	
	Oraliq nazorat	35	
	Birinchi oraliq nazorat yozma ish (amaliy mashg'ulot o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi).	15	10 hafta
	Ikkinchi oraliq nazorat (ma'ruzachi o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi). Ikkinchi oraliq nazorat 2 bosqichda amalga oshiriladi. Birinchi bosqich, 10 ball-talaba yakka tartibda topshiriqlar oladi va himoya qiladi. Ikkinchi bosqich, 10 ball-talabalar kichik guruhlariga bo'linadi (har bir guruhda talabalar soni 5-7 tagacha bo'lishi mumkin), har bir guruhga alohida topshiriqlar beriladi va himoya qabul qilinadi. Topshiriqlar 2-3-haftalar oralig'ida talabalarga birlashtiriladi. Guruhning faolligi, berilgan topshiriqni nazariy va amaliy jihatdan yoritilishi, xulosalarning mantiqiy bog'liqligi, kreativ mulohazalarning mavjudligi, huquqiy-normativ hujjatlarni bilishi va boshqa talablarga mosligi hisobga olinadi. Guruhdagi har bir talabaga 0-10	20	17-hafta

	oralig'ida bir xil ball qo'yiladi. Himoya kafedra mudiri tomonidan tasdiqlangan grafik asosida dars mashg'ulotlaridan so'ng tashkil etiladi		
	YAkuniy nazorat	30	20 hafta
	YOzma ish	30	
	JAMI	100	

6. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. N.M.Soatov, X.Nabiev, D.Nabiev, G.N.Tillaxo'jaeva. Statistika. Darslik. – T.: TDIU, 2009. – 568 bet.
2. Nabiev X., Nabiev D.X. Iqtisodiy statistika. Darslik. – T.: Aloqachi, 2009. 512 bet.
3. Nabiev X.N., Azimov M.YA., Akbarova Z. Makro-mikroiqtisodiy statistika. o'quv qo'llanma. – T., 2004.
4. Soatov N. Statistika. Darslik. – T.: Abu Ali ibn Sino, 2003. – 743 bet.

Qo'shimcha adabiyotlar

5. Mirziyov SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.
6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2014. – 46 b.
7. “Davlat statistikasi to'g'risida” O'zbekiston Respublikasining Qonuni. – T., 2002 yil 12 dekabr, №441-II.
8. Statistika. Praktikum. Uchebnoe posobie. / Pod red. V.N. Salina. – M.: KNORUS, 2009. – 496 str.
9. Ayubjonov A.H. “Statistika” fanidan o'quv uslubiy qo'llanma. - T.: TDIU, 2007. – 145 bet.

Internet saytlari

10. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.
11. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
12. www.economist.com
13. www.worlddeconomics.com
14. www.tradingeconomics.com